

Девета Международна олимпиада по лингвистика
Питсбърг (Съединени американски щати), 24–31 юли 2011 г.

Задачи за индивидуалното състезание

Задача №1 (20 точки). Дадени са глаголни форми на езика меномини и преводите им на български:

kewāpeqtaq	ние ₁₊₂ започваме
kawāham	той събаря това с инструмент
nepītohnæm	аз вървя насам
kēskenam	той пречупва това с ръка
pahkāsam	той отрязва това
kekātohnæq	ние ₁₊₂ излизаме
pītenam	той подава това тук
kewāpānæhkæq	ние ₁₊₂ започваме да копаем
tawāsam	той прорязва дупка в това
nekātahan	аз извличам това с инструмент
pāhkaham	той отваря това с инструмент (като вдига капак, като отваря врата)
kekēskahtæq	ние ₁₊₂ прегризваме това
wackōhnæw	той върви наоколо
newāckesan	аз режа около това
ketāenam	той изважда това с ръка
ketāwahtæq	ние ₁₊₂ прогризваме, прояждаме дупка в това
wāpohnæw	той започва да ходи
nekāweqtam	аз лягам
pāhkeqtaw	той се отваря
kepītahtæq	ние ₁₊₂ идваме, ядейки това; ние ₁₊₂ донасяме това в уста
nekāwāhpem	аз падам от смях

(a) Преведете на български: **kekēskahæq**, **nepāhkenan**, **wāpāhpew**. Ако в някои случаи смятате, че има повече от един възможен превод, дайте ги всичките.

(b) Преведете на меномини:

- аз започвам да ям това
- ние₁₊₂ слагаме това долу с ръка
- той прокопава дупка
- той излиза

△ Индианците меномини живеят в щата Уисконсин, САЩ. Наброяват 5 000–10 000 души, но на едноименния език от алгонкинското семейство говорят едва няколко десетки от най-възрастните, макар че в последно време има опити да се разширят преподаването и употребата му.

„ние₁₊₂“ = ‘ние с вас’. æ е отворено e, c = ч, q е съгласен звук (т. нар. гърлен взрив). Знакът „~“ бележи дълга гласна.

—Иван Держански

Задача №2 (20 точки). Дадени са ферьорски думи, написани с обикновения правопис и във фонетична транскрипция, и преводите им на български:

<i>bøga</i>	?	женска птица
<i>deyði</i>	[dɛiji]	(аз) убивам
<i>eyður</i>	[ɛijur]	богатство
<i>glaða</i>	[glɛava]	вихрушка
<i>gleða</i>	[glɛ:a]	(те) радват
<i>gløður</i>	[glø:vur]	жарава
<i>hugi</i>	[hu:wi]	разум
<i>knoðar</i>	?	(той) меси
<i>koyla</i>	[kɔila]	клисура
<i>kvøða</i>	?	(те) пеят
<i>lega</i>	[lɛ:va]	легло
<i>logi</i>	[lɔ:ji]	пламък
<i>løgur</i>	?	течност
<i>móða</i>	[mɔ:wa]	пяна при варене на месо или риба
<i>mugu</i>	[mu:wu]	(те) трябва, са длъжни
<i>plága</i>	?	напаст
<i>ráði</i>	[rɔ:aji]	(аз) съветвам
<i>rúma</i>	[rɯma]	(те) съдържат
<i>røða</i>	[rø:a]	(те) говорят
<i>skaði</i>	?	щета
<i>skógur</i>	[skɔ:uwur]	гора
<i>spreiða</i>	[spraija]	(те) разхвърлят
<i>søga</i>	[sø:va]	история
<i>tegi</i>	[te:ji]	мълчи!
<i>toygur</i>	?	гълтка
<i>tregar</i>	[tre:ar]	(той) ранява
<i>trúgi</i>	?	(той) да застрашава
<i>vágur</i>	[vɔ:vur]	залив
<i>vegur</i>	[ve:vur]	(той) вдига
<i>viður</i>	[vi:jur]	дърво
<i>viga</i>	[vi:ja]	(те) тежат, теглят
<i>øga</i>	[ø:a]	(те) плашат

(a) Запълнете празните места.

(b) Опишете правилата, които използвахте.

△ Ферьорският е от северната подгрупа на германските езици. Говори се от около 48 000 души на Ферьорските острови и другаде.

В транскрипцията [j] = *ÿ*, [w] = *y* в думата *yokmen*; [ɛ], [ɔ], [ø], [ɯ] са гласни звукове. Знакът „:“ бележи дълга гласна.

—Александър Пиперски

Задача №3 (20 точки). Дадени са словосъчетания на езика ваи и преводите им на български:

kàíě á lèndéě	корабът на мъжа
kòánjà-lèṅě fǎ	бащата на орлето
gbòmùě á nyìmììě	змията на рибата
kàíě kàfà	рамото на мъжа
nyìmìì jǎṅě á gbòmù-lèndèě	лодката на дългата змия
mùsú jǎṅě lḡ-kài	братът на високата жена
nyìmìì kúndúě já	окото на късата змия
kòánjà lḡě kènjì	нокътят на малкия орел
kándò jǎṅě	високото небе

(a) Преведете на български:

mùsúě á gbòmùě; léṅ kúndúě á nyìmììě; gbòmù-lèndè kúndúě.

(b) В словосъчетанието на ваи **kándò-lèndé lḡě** има грешка. Поправете я и преведете изречение на български.

(c) Преведете на ваи:

змията на орела; окото на малкото дете;
сестрата на високия мъж; малкото змийче.

⚠ Езикът ваи е от централната група на езиковото семейство манде. Говори се от около 105 000 души в Либерия и Сиера Леоне.

ny и **ṅ** са съгласни звукове; **ε** и **ɔ** са гласни звукове. Знаците „‘“, „’“ и „˘“ бележат тонове.

—Олга Кузнецова

Задача №4 (20 точки). Дадени са думи на езика науатл и преводите им на български в случаен ред:

acalhuah, achilli, atl, callah, calhuah, chilatl, chilli, colli, coltzintli, conehuah, conehuahcapil, conetl, oquichconetl, oquichhuah, oquichtotoltzintli, tehuah, tetlah, totoltetl

вода, дете, стопанин на къща, воден пипер, почтен пуйка, майка, село, пиперена вода, дядо/прародител, камениста местност, момче, собственик на камъни (= жител на камениста местност), лют пипер чили, яйце от пуйка, собственик на лодка, майчица, съпруга, почтен дядо/прародител

(a) Определете верните съответствия.

(b) Преведете на науатл: къща, камък, собственик на вода, почтен мъж.

(c) Преведете на български: *cacahuatl, cacahuatetl, cacahuaatl, cacahuahuah*.

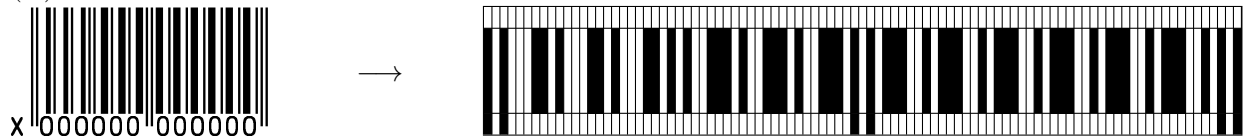
⚠ Класическият науатл е бил езикът на империята на ацтеките в Мексико.

c = qu = к, ch = ч, hu = у в думата *уокмен*, **tl** и **tz** са съгласни звукове.

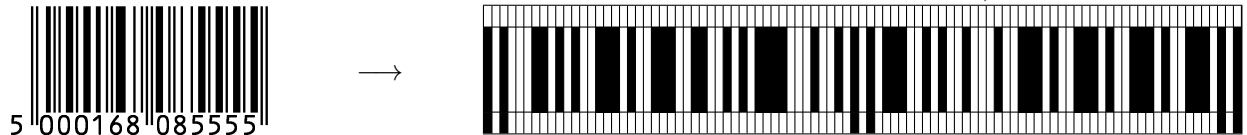
Водният пипер (*Polygonum hydropiper*) е диворастящо растение. Пиперената вода е ацтекска напитка, съдържаща пипер чили.

—Людмила Фьодорова

Задача №5 (20 точки). Баркодният език EAN-13 (или GTIN-13) се използва в почти всяка страна по света, макар че никой не говори на него. Той има 10 основни диалекта или подкода, но в тази задача не става въпрос за подкода нула, който всъщност е същият като стария език UPC(A).

Това не е баркод: той е от един възможен, но неизползван подкод на EAN-13. (Вдясно машинно-четимата част на кода е увеличена и пренесена върху решетка за нагледност.)

Това е баркод: той е от подкод 5. Този баркод е от пакетче бисквити от Великобритания и число-то започва с кода на страната или системния номер за Великобритания, който е 50. Обикновено първата част от кода (5-000168) означава производителя, а следващата (08555) се избира от производителя и означава продукта. Последната цифра винаги е контролна сума.

Ето още няколко системни номера:

20–29	запазени за магазина	539	Ирландия	84	Испания
30–37	Франция	64	Финландия	978	ISBN (книги)
40–44	Германия	73	Швеция	??	Норвегия

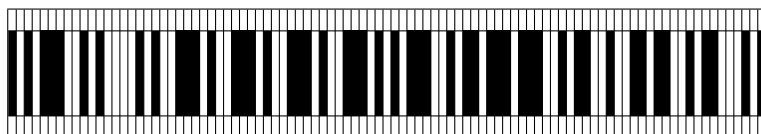
(а) Ето няколко сведения за всеки от баркодовете А–I, дадени без определен ред. Посочете навсякъде буквата на баркода и отговорете на другите въпроси:

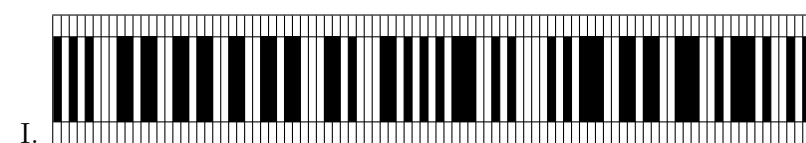
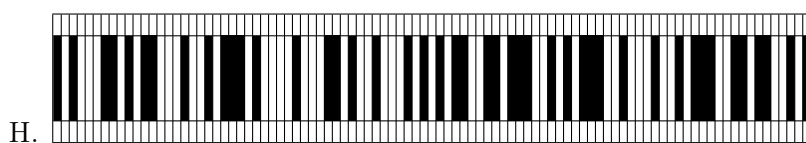
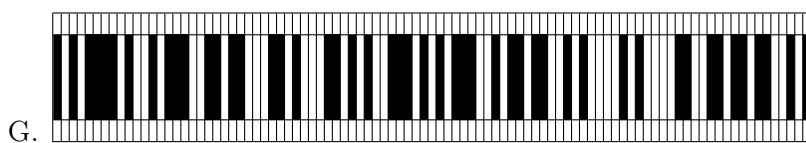
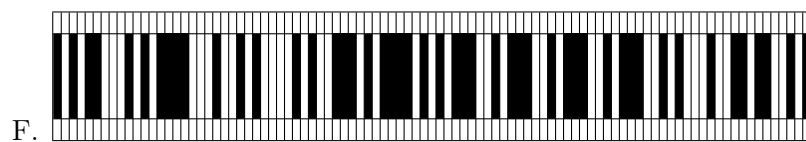
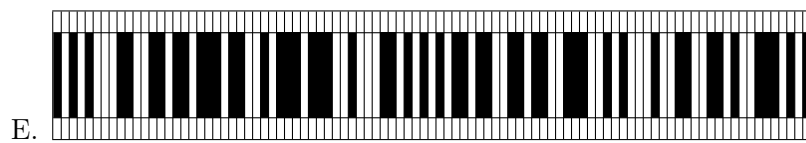
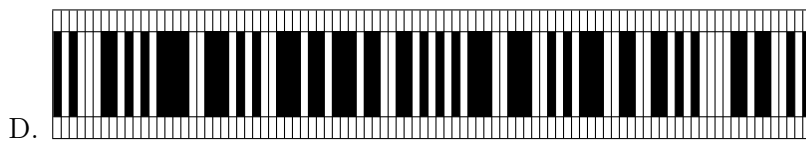
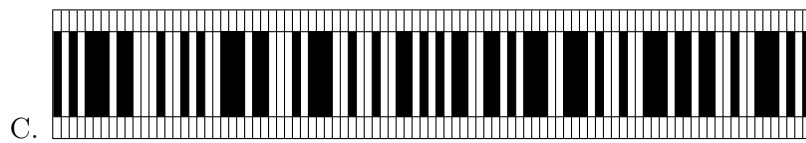
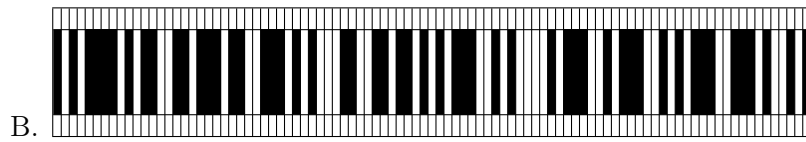
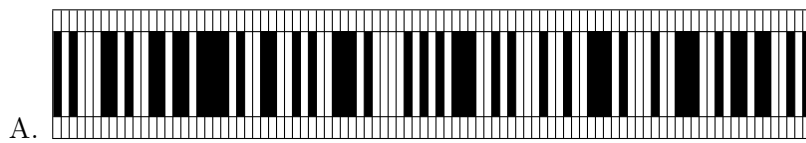
1. тоалетна хартия (Испания) е баркод Е;
2. пушена съомга (Ирландия), код на артикула = 02661, контролна сума = ?;
3. *Изгубеният символ* (книга с ISBN);
4. свинска пържола (опаковано в магазина), цена = 4 евра и 16 цента;
5. стирка без дръжка (откъде?), пълнен код = 4-023103-075702;
6. нискомаслен маргарин (Финландия);
7. контрафиле (опаковано в магазина), цена = ?;
8. *Korsordboken* (списание за главоблъсканици, Швеция), пълнен код = ?;
9. *Mots Codés* (списание за главоблъсканици, Франция).

(b) Нарисувайте (въображаемия) баркод 1-453927-348790 в решетката, която ще намерите на един от своите листове. За Ваше улеснение решетката е частично запълнена.

(c) Следният баркод е от норвежкия вестник *Dagbladet*. Напишете пълния код. Какъв е системният номер (номерът на страната) за Норвегия?

—Хю Добс

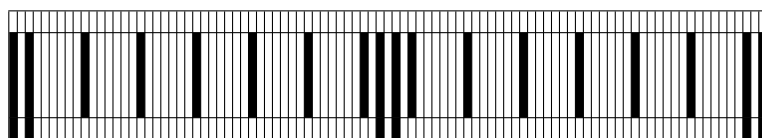
Име:

№ на място:

Задача №5

Лист № _____

(b)

Ако Ви трябва друг екземпляр от тази страница, обърнете се към квестора.